

Otwarcie Drzwi Świętych w Bazylice św. Piotra, dokonane przez papieża Franciszka 24 grudnia, wyznaczyło początek Roku Świętego 2025.

pierwsza wzmianka o otwarciu Drzwi Świętych odnosi się do jubileuszu 1423 r. o bardzo specyficznej wymowie. Zwołał go papież Marcin V, którego wybór w czasie soboru w Konstancji zakończył wielką schizmę zachodnią (okres od 1378 do 1417 r., kiedy to wskutek sporów, głównie politycznych, i braku zgody kardynałów

początkowane w czasie Wielkiego Jubileuszu 2000 r. przez Jana Pawła II.

Obrzęd otwarcia Drzwi Świętych w Bazylice św. Piotra poprzedzono obrzędem o nazwie *recognitio*, którego cel stanowiło ustalenie, czy zamknięte drzwi są nienaruszone i gotowe do otwarcia na nowy Rok Święty 2025. Podczas niego wyjęto

Jeszcze o Drzwiach Świętych

ks. Kazimierz Ginter

Drzwi Święte są otwierane z okazji rozpoczęcia Roku Jubileuszowego w bazylikach większych w Rzymie. Ryt ich otwarcia symbolicznie wyraża ideę, że w czasie Jubileuszu wierni mogą w specjalny sposób skierować się ku wiecznemu zbawieniu, jeśli spełnią pewne warunki.

Pomiędzy jubileuszami Drzwi Święte są zamknięte, a w Bazylice św. Piotra od wnętrza zasłania je mur, budowany po zakończeniu poprzedniego Roku Świętego, a burzony przed otwarciem następnego. Na Watykanie drzwi te są otwierane przez urzędującego papieża. Ćwierć wieku temu otworzył je Jan Paweł II w czasie Wielkiego Jubileuszu Dwutysiąclecia, a w 2016 r. papież Franciszek w czasie nadzwyczajnego Jubileuszu Miłosierdzia. Obecnie używane Drzwi Święte, przedstawiające sceny biblijne, zostały wykonane przez tokańskiego rzeźbiarza Ludovica Consortiego (1902–1979) na polecenie Piusa XII. Zastąpiły poprzednie, wykonane z drewna w XVIII w. Poświęcono je i uroczyście otwarto 24 grudnia 1949 r.

Pierwsze Drzwi Święte w historii chrześcijaństwa wykonano w bazylice Santa Maria di Collemaggio w miejscowości Aquila. Celestyn V (papież słynny dlatego, że – podobnie jak Benedykt XVI – abdykował) ogłosił w 1294 r. święto, znane pod nazwą *Perdonanza Celestiniana*. Jego elementem było przechodzenie przez te drzwi, aby uzyskać odpust.

Ze Świętymi Drzwiami wiąże się tradycja obchodzenia lat jubileuszowych w Rzymie. Pierwszy Rok Jubileuszowy odbył się jeszcze w 1300 r., ale

prawo do tytułu głowy Kościoła rościło sobie nawet trzech papieży jednocześnie). Marcin V powrócił w 1420 r. do Rzymu, a w 1423 r. na cześć odrodzenia się papieskiego Rzymu zwołał jubileusz, w czasie którego po raz pierwszy otwarto Drzwi Święte w kościele św. Jana na Lateranie (czyli w katedrze miasta Rzym).

Aleksander VI przed Jubileuszem 1500 r. ustalił definitywnie ryty zamknięcia i otwarcia lat świętych, które aż do tamtej pory ich nie miały. Papież chciał, żeby początek jubileuszu mocno oddziaływał na pielgrzymów, dlatego ustanowił ryt otwarcia Drzwi Świętych w Bazylice św. Piotra, co było nawiązaniem do słów Ewangelii: „Ja jestem bramą. Jeżeli ktoś wejdzie przeze Mnie, będzie zbawiony” (J 10, 9).

Małe drzwi po lewej stronie fasady Bazyliki św. Piotra powiększono i przekształcono w Drzwi Święte. W tym samym miejscu znajdują się do dziś. Aby je wybudować, zniszczono ozdobioną mozaikami kaplicę poświęconą Matce Bożej przez papieża Jana VII. Aleksander VI ustanowił także, że w innych bazylikach większych: św. Jana na Lateranie, św. Pawła za Murami i Santa Maria Maggiore, Drzwi Święte będą otwierane przez jego legatów. Zostawały one otwarte dniem i nocą.

Do jubileuszu 1975 r., celebrowanego przez Pawła VI, Drzwi Święte były zamurowywane, a papież na rozpoczęcie Roku Świętego sam uderzał w nie trzykrotnie młotkiem, symbolicznie rozpoczynając burzenie muru. Przygotowanie Drzwi do jubileuszu odbywającego się w formie, w jakiej sprawuje się go obecnie, zostało za-

for. xhiz

schowaną w ścianie skrzynkę, w której znajduje się m.in. klucz do Drzwi Świętych. Następnie, po procesji do ołtarza nad grobem św. Piotra i modlitwie, otwarto ją.

Papież Franciszek 24 grudnia otworzył Drzwi Święte podczas wieczornej Mszy Świętej w Wigilię Bożego Narodzenia. Tym samym rozpoczął obchody Jubileuszu Nadziei 2025 r. Potrwa on aż do kolejnej uroczystości Objawienia Pańskiego, czyli 6 stycznia 2026 r.

